

Zespół Prawny Komisji Krajowej NSZZ Solidarność

80-855 Gdańsk, Wały Piastowskie 24, tel. (058) 308 42 54, fax. (058) 308 42 94
E-mail: prawny@solidarnosc.org.pl, www.solidarnosc.org.pl

Gdańsk, 3 kwietnia 2012 r.

Informacja prawna na temat rozstrzygnięcia skargi NSZZ „Solidarność” przed Komitetem Wolności Związkowych MOP

W dniu 28 marca 2012 r. Międzynarodowa Organizacja Pracy na skutek skargi złożonej przez NSZZ „Solidarność” do Komitetu Wolności Związkowych MOP w sierpniu 2011 r., uchwaliła wiążące dla Polski rekomendacje uznając, że Polska narusza konwencje nr 87, 98 i 135 Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Rozstrzygnięcie skargi ma przełomowe dla związków zawodowych znaczenie. Polska narusza przepisy Międzynarodowej Organizacji Pracy odnośnie wolności związkowych – prawa do zrzeszania się i ochrony przed dyskryminacją z powodu prowadzenia działalności związkowej. NSZZ „Solidarność” od lat zgłaszała konieczność zmiany ustawy o związkach zawodowych, ponieważ członkowie związku świadczący pracę na podstawie umów cywilnych oraz osoby samozatrudnione miały problemy w korzystaniu z uprawnień związkowych z jakich swobodnie korzystać mogą działacze związkowi pozostający w zatrudnieniu pracowniczym.

Rekomendacje MOP są następujące:

„Komitet zwraca się do rządu o podjęcie niezbędnych kroków w celu zapewnienia, by wszystkim osobom zatrudnionym, bez jakiegokolwiek rozróżnienia, łącznie z osobami samozatrudnionymi oraz zatrudnionymi na podstawie umów cywilnoprawnych, przyznano prawo tworzenia i przystępowania, wedle swego wyboru, do organizacji w rozumieniu konwencji nr 87.

Przypominając, że konwencja nr 98 chroni wszystkie osoby zatrudnione i ich przedstawiciele przed aktami dyskryminacji dążącymi do naruszenia wolności związkowej w dziedzinie pracy oraz że jedyne dopuszczalne wyjątki od jej stosowania dotyczą policji, sił zbrojnych i urzędników państwowych zaangażowanych w administrowanie państwem, Komitet zwraca się do rządu o zapewnienie, by wszystkie osoby zatrudnione i ich przedstawiciele doznawały odpowiedniej ochrony przed wszelkimi aktami dyskryminacji dążącymi do naruszenia wolności związkowej w dziedzinie pracy, niezależnie od tego, czy osoby te mieszczą się w definicji pracowników przyjętej w Kodeksie pracy, czy też nie.

Komitet zwraca się do rządu, by ten dokonał zmiany ustawy o związkach zawodowych tak aby zapewnić osobom wykonującym pracę nakładczą by mogli tworzyć organizacje i przystępować do nich wedle własnego wyboru.

Komitet zwraca się do rządu o przedstawienie Komitetowi Ekspertów ds. Stosowania Konwencji i Zaleceń, którego dotyczą aspekty legislacyjne tej sprawy, informacji co do kroków podjętych lub przewidywanych w celu doprowadzenia ustawodawstwa i praktyki do stanu zgodnego z zasadami wolności zrzeszania się.”

Zespół Prawny Komisji Krajowej NSZZ Solidarność

80-855 Gdańsk, Wały Piastowskie 24, tel. (058) 308 42 54, fax. (058) 308 42 94
E-mail: prawny@solidarnosc.org.pl, www.solidarnosc.org.pl

Konsekwencją wynikającą z rekomendacji MOP jest taka, że obecnie nikt nie może zakazać zrzeszania się w związku zawodowym osobom świadczącym pracę na innej podstawie prawnej niż stosunek pracy w tym samozatrudnionym (§ 5 Statutu NSZZ „Solidarność”). Profesor Jakub Stelina Kierownik Katedry Prawa Pracy Uniwersytetu Gdańskiego w komentarzu udzielonym dla Rzeczypospolitej (z 02.04.2012 r. s. C6) podkreślił, że decyzja MOP powoduje, iż związkowiec-zleceniobiorca już teraz może pozwać swojego zleceniodawcę i żądać odszkodowania w razie przedwczesnego zerwania kontraktu ze względu na prowadzenie działalności związkowej.

Polska ratyfikowała konwencje MOP nr 87, 98 i 135, a ratyfikacja jest wyrazem zgody państwa na związanie się umową. Z tego punktu widzenia zmiana przepisów jest obligatoryjna. Polska musi dopasować swoje ustawodawstwo związkowe do przepisów międzynarodowych na których przyjęcie zgodziła się dobrowolnie. Nie przewiduje się sankcji za brak działań w tym zakresie, jednakże każdego roku rząd Polski i partnerzy społeczni składają do MOP raporty z realizacji ratyfikowanych konwencji. Jeśli więc rząd nie podejmie niezwłocznie działań zmierzających do dostosowania związkowych przepisów do standardów MOP, NSZZ „Solidarność” będzie ponownie interweniował na forum międzynarodowym.

Więcej informacji na ten temat:

Ewa Podgórska-Rakiel,

Zespół Prawny Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” tel.: (58) 308-42-87

załącznik: tłumaczenie rekomendacji